

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему

*“Детермінанти, особливості прояву та
наслідки булінгу у підлітковому віці”*

Виконала: здобувач 4 курсу,
групи ПС 17-1
Спеціальності 053 «Психологія»
Цейтіна В. О.
Керівник: Грисенко Н. В.,
канд. психол. наук, доцент

м. Дніпро
2021

А Н О Т А Ц І Я

Цейтіна В. О. Детермінанти, особливості прояву та наслідки булінгу у підлітковому віці.

У дипломній роботі аналізується проблема впливу підліткового булінгу на майбутнє життя людини, її адаптацію та самооцінку. Під час написання дипломної роботи було визначено загальні теоретико-методологічні підстави для дослідження підліткового булінгу у школі, було підібрано комплекс методик, адекватних цілям дослідження, продіагностовано та проаналізовано вплив підліткового булінгу на всіх його учасників.

Ключові слова: булінг, підлітковий вік, особистість, самооцінка, адаптація, адаптивність.

S U M M A R Y

Tseitina V. O. Determinants, features of the manifestation and consequences of bullying in adolescence.

In this diploma paper analyzes the problem of the impact of teenage bullying on a person's future life, adaptation and self-esteem. During the writing of the diploma paper, the general theoretical and methodological grounds for the study of adolescent bullying in school were identified, a set of methods was selected that were adequate to the research goals, the influence of adolescent bullying on all its participants was diagnosed and analyzed.

Keywords: bullying, adolescence, personality, self-esteem, adaptation, adaptability.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ	
1.1 Історія поняття булінгу.....	7
1.2 Психологічні особливості підліткового віку.....	10
1.3 Особливості формування булінгу серед підлітків	15
1.4 Особливості виникнення та прояву булінгу в школі	21
Висновки до першого розділу.....	24
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ПЕРЕЖИТОГО ПІДЛІТКОВОГО БУЛІНГУ НА ДОРΟΣЛЕ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ	
2.1 Вплив підліткового булінгу на самооцінку дорослої людини.....	29
2.2 Наслідки булінгу та його вплив на подальше життя людини.....	33
2.3 Адаптація учасників підліткового булінгу у дорослості.....	34
Висновки до другого розділу.....	35
РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ. ВИЯВЛЕННЯ НАСЛІДКІВ БУЛІНГУ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ У ДОРΟΣЛОМУ ЖИТТІ	
3.1. Організація і методика дослідження.....	37
3.2 Аналіз результатів емпіричного дослідження.....	41
Висновки до третього розділу.....	48
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52
ДОДАТКИ	